

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

جزوه

«چکیده نویسی و مقاله نویسی»

تهیه کننده: معاونت پژوهش مدرسه علمیه حضرت زینب (سلام الله علیها)

شهرستان امیدیه

بهار ۱۳۹۹

چکیده

تعریف چکیده

گزارش اجزاء و گزیده داده ها به وسیله افعال اسنادی (نه پردازشی) برای آگاهی خواننده به محتوای مقاله (حدود ۲۵۰ کلمه)

در چکیده به صورت مختصر توضیح داده می شود که در مقاله به چه عناوینی پرداخته شده و از آن مهمتر گزیده ای از داده ها (اطلاعات مقاله را در قالب محتوا گزیده آن باید در چکیده آورده شود. پس در چکیده نباید فقط گزارش داده شود که مثلا من این عنوان و این و این پرداخته ام) در چکیده در حد ۱ الی ۲ خط گزارش اجزاء است.

اما مهمتر از گزارش اجزاء گزیده داده ها بیان نتایج و دستاوردهای مقاله است. افعال چکیده اسنادی و با(است و نیست) می باشد. زیرا چکیده گام پایانی مقاله است. (هیچ گاه از افعالی مانند خواهیم پرداخت ، می پردازیم، بررسی خواهیم کرد استفاده نمی کنیم) حجم چکیده یک مقاله باید حداکثر ۲۵۰ کلمه باشد. نتایج و دستاوردهای مقاله را حداکثر در ۴ الی ۵ خط نوشت.

اجزاء چکیده

۱.۱. اجمالی از اهمیت موضوع و تصریح به عنوان مقاله

در دو سطر اول چکیده که بفاصله بعد از آن عنوان مقاله آورده می شود. برای مثال اگر مقاله ای با عنوان تبیین و بررسی رابطه تول با توحید و شرک داشته باشیم در ابتدای چکیده - تقریبا حدود سه خط چنین می نویسیم:

یکی از مسائل مهم در حوزه اعتقادات شیعه و اهل تسنن موضوع توحید و شرک است که مسائلی از قبیل توسل هم از طریق دشمنان شیعه شبههاتی در مورد توسل و ارتباط با شرک بیان شده عنوان این مقاله تبیین و بررسی رابطه توسل با توحید و شرک است.

۲. اشاره به روش تحقیق و شیوه گردآوری مطالب

شیوه عمومی مقالات شیوه پردازش اطلاعات مقاله توصیفی و گزارشی است. (صرفا محتوا را جمع آوری کرده و توصیفی و گزارشی است اما اگر علاوه بر جمع آوری به تحلیل داده پردازد شیوه آن توصیفی تحلیلی است)

۳. اشاره گذرا به عناوین اصلی مقاله و زیر شاخه های آن

در حد ۲ خط تا خواننده را از ساختار مقاله آگاه کند.

۴. بیان فشرده نتایج و یافته ها و دستاوردهای تحقیق

نتایج تحقیق به صورت خیلی گذرا در حدود ۴ الی ۵ خط (نظرات دیگران و نظر محقق) برای مثال اگر مقاله ای با عنوان ویژگی های حکومت مهدوی از منظر قرآن داشته باشیم .

الف) اهمیت موضوع

ب)عنوان مقاله

ج) روش تحقیق

د) شیوه جمع آوری مطالب

ه) عناوین و زیر شاخه های موضوع

و) بیان فشرده ای از نتایج

به این صورت می نویسیم:

بحث حکومت مهدوی از مباحث مهم و اعتقادات شیعه است عنوان این مقاله ویژگی های حکومت امام مهدی(عج) از منظر قرآن است. روش تحقیق این مقاله نقلی و حیانی و یوه جمع آوری آن کتابخانه ای است. عناوین اصلی ان مقاله عبارتند از حاکمیت در جامعه ، حاکمیت توحید و حکومت جانی ایشان است . این حکومت یک سری ویژگی های ایجابی مانند : توحید بودن، امنیت داشتن، برقراری عدالت و داری ویژگی های سلبی مانند عدم ترس، نبود شرک ، نبود اختلاف است.

سه راهکار برای بدست آوردن نتایج چکیده:

۱. مطالعه و بازخوانی متن نهایی و شناسایی هسته و پوسته متن تحقیق به عنوان کسی که می خواهد ارزیابی مقاله انجام دهد. از اول تا آخر مقاله را مطالعه می کند و متوجه می شود یک سری از مطالب مقدمه ای برای مت اصلی مقاله هستند.
۲. تمرکز بر هسته و نشانه گذاری جملات کلیدی و بنیادی را نشانه گذاری می کنید.
۳. ایجاد انسجام و پیوند میان جملات کلیدی و بنیادین

گام پایانی چکیده

واژگان کلیدی گام پایانی چکیده است و هدف از بیان واژگان کلیدی دسترسی آسان و سریع خوانندگان به محتوای مقاله.

نکته البته باید فرق بین واژگان کلیدی و کلید واژ را دانست زیرا کلید واژه برای محقق که در قسمت ابتدای مقاله در بخش مفهوم شناسی آورده می شود اما واژگان کلیدی در قسمت پایانی مقاله نوشته می شوند و برای دسترسی سریع خوانندگان به محتوای مقاله می می باشد. برای مثال اگر موضوع مقایسه ویژگی های حکومت امام مهدی(عج) از منظر قرآن باشد.

کلید واژه آن:

ویژگی، حکومت، امام مهدی

واژگان کلیدی:

علم لدنی امام، عصمت امام، ولایت تکوینی است که این کلمات در عنوان دیده نمی شوند اما در متن مقاله زیاد از تکرار شده اند. (اگر خواننده بخواهد از طریق عنوان جستجو کند به آنها دست پیدا نخواهد کرد؛ اما از طریق واژگان کلیدی می تواند به اینها دست پیدا کند.) (واژگان کلیدی ددر چکیده مد نظر می باشند نه کلید واژه)

مقدمه

محتوای مقاله: تبعی و عرضی است، از طریق مقدمه می توانید وارد متن اصلی شوید.

مقدمه مقاله همان طرح کلیات اما بدون بیان تیتیر می باشد. (در قالب یک الی دو صفحه به صورت فشرده)

تعریف مقاله:

معرفی موضوع و ارائه اطلاعات کلی درباره آن.

اجزاء مقدمه:

۱. بیان مسئله و قلمرو مسئله

الف) (بیان معلومات)

شناسایی کلید واژه ها در عنوان مقاله و تعریف آنها.

ب. بیان مجهولات

پرسش های محقق درباره ابعاد مجهول موضوع با تکیه بر کلید واژه کانونی در عنوان مقاله.

این دو حداکثر در حد هفت الی هشت خط نوشته می شوند. (در واقع محقق در این هفت ، هشت خط به این می پردازد که چه چیز را می داند و چه چیزی را نمی داند.)

مثال:

فرض بر این است که موضوع مورد تحقیق «ویژگی حکومت مهدی(عج) از منظر قرآن» است. در اینجا محقق می داند معنای کلمات (ویژگی، حکومت، امام مهدی، قرآن) را می داند و حتی می داند که در آخر زمان حکومت جهانی ایجاد می شود که حاکم آن امام مهدی(عج) است، همچنین می داند که قرآن به چنین حکومتی اشاره کرده است. (بیان دانسته ها). که حدود ۳ خط است سپس محقق به بیان مجهولات که از عنوان مشخص است و آن بیان ویژگی های حکومت امام مهدی (عج) است، که محقق آن ویژگی ها را با مراجعه به آیات بیان خواهد کرد.

۲. بیان اهمیت و ضرورت موضوع

اهمیت و ضرورت موضع بلافاصله بعد از بیان مسئله در حد دو الی سه خط نوشته می شود.

(منظور از ضرورت بیان انگیزه و هدف پژوهشگر از رویکرد به مسئله تحقیق) در واقع محقق در مقدمه با بیان ضرورت می خواهد دلیل انتخاب موضوع را بیان کند که خلعی را در جامعه یا فرد دیده که تمایل به پژوهش در چنین مسئله ای شده است.

مثال:

موضوع: ضرورت نماز شب در آیات و روایات

نماز شب با توجه به آیات و روایات مستحب است و تاکید فراوانی به آن شده است؛ زیرا آثار و برکات فراوانی دارد. این برکات باعث توفیق و نورانیت افراد می شود.

۳. پیشینه تحقیق

تعریف پیشینه: بررسی موضوع برای دریافت مجوز ورود به تحقیق

در مقدمه به صورت اجمالی توضیح داده می شود که دیگران در رابطه با موضوع مورد نظر چه تحقیقاتی انجام داده اند. (شناسایی پژوهش های انجام شده درباره موضوع)

محقق در حدود چهار الی پنج خط در مورد پژوهش های انجام شده توضیح می دهد و کتابهای را با ذکر نویسنده آنها بیان می کند.

۴. ادبیات تحقیق

تعریف ادبیات تحقیق: بیان چارچوب نظری موضوع تحقیق

الف) بیان فرضیه تحقیق (در حد سه خط) پاسخ های احتمالی و اجمالی سوالات

ب) بیان اهداف و فواید تحقیق (در حد دو خط)

ج) تعیین روش تحقیق: راه رسیدن به حقیقت (در حد یک الی دو خط)

نیازی نیست مانند دانشمندان گذشته نظرات بنیادین بدهید

و انقلاب علمی به پا کنید.

یک انقلاب علمی خود می‌تواند

با یک تغییر کوچک در خانه‌ی شما روی میز کار شما شروع شود.

منبع: فیلم آموزشی مهارهای پژوهشگری آقای احسان ابراهیمی.